

Gemeenteraad Borger-Odoorn

Ons kenmerk
86317-2025
Behandeld door
I. van Asten
Doorkiesnummer
14 0591
Bijlage
-

Datum

6 januari 2026

Onderwerp

Beheersing overlastgevende bermenplanten

Geachte leden van de raad,

In de gemeente Borger-Odoorn komt een aantal planten voor dat overlast kan veroorzaken. Dit zijn invasieve exoten, zoals Reuzenberenklauw en Aziatische duizendknopen, maar ook van nature in Nederland voorkomende soorten zoals Jakobskruid. Tijdens de raadsvergadering op 25 november 2021 heeft uw raad een motie aangenomen waarin u ons college verzocht heeft om een plan van aanpak op te stellen voor deze soorten. Via deze brief informeren wij u over de bestrijding van deze soorten en beantwoorden wij de motie "Bermenplanten IBOR".

Monitoring

Op de gemeentelijke website staat een kaart waarop de bekende groeilocaties van Reuzenberenklauw, Aziatische duizendknoop, Grote waternavel en Watercrassula aangegeven zijn (link: [Groenwerkzaamheden | Gemeente Borger-Odoorn](#)). Inwoners kunnen nieuwe of nog onbekende groeilocaties melden,

waarna deze worden toegevoegd aan de kaart. De kaart wordt gebruikt bij maaiwerkzaamheden om verspreiding door het maaien te voorkomen.

Unielijst invasieve exoten

De Unielijst invasieve exoten is een lijst met soorten die volgens de Europese Unie schade veroorzaken aan de biodiversiteit of dat in de toekomst kunnen doen. Als een soort op de Unielijst staat, dan mag de plant niet verhandeld, gekweekt of vervoerd worden. Terreineigenaren zijn verplicht om de soorten te bestrijden of te beheersen als bestrijding niet meer mogelijk is. In de gemeente Borger-Odoorn komt ook een aantal invasieve exoten voor dat op de Unielijst staat. Reuzenberenklauw en de Aziatische duizendknopen zijn in onze gemeente de meest voorkomende Unielijst soorten. Jakobskruid is geen invasieve exoot en staat dus niet op de lijst.

Jakobskruid

Jakobskruid komt van nature in Nederland voor en is voor de biodiversiteit een hele waardevolle plant. In flinke hoeveelheden kan de plant giftig zijn voor paarden en runderen. Paarden en runderen zullen in het weiland om de plant heen eten, maar in gedroogde vorm herkennen ze de plant niet.

In het nieuwe beheerplan voor gras- en kruidachtige planten in onze gemeente, wordt de lokale beheersing van Jakobskruid opgenomen. De werkwijze van de provincie wordt overgenomen. Jakobskruid wordt beheerst als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. De voorwaarden zijn als volgt:

- De plant staat op gemeentegrond
- De plant staat op minder dan 50 meter vanaf een in gebruik zijnde hooiland of weidegrond waar paarden of runderen grazen.
- In het hooiland of weidegrond staat geen Jakobskruid of dit wordt actief bestreden.
- Er is sprake van een haard (>75 planten per 100 m²) op grond van de gemeente.

Als aan de voorwaarden wordt voldaan, wordt de haard voor de zaadzetting gemaaid, zodat de plant zich niet kan verspreiden.

Reuzenberenklauw

Op een online kaart worden de groeiplaatsen van Reuzenberenklauw bijgehouden. Vanaf mei worden deze locaties vaker gemaaid, zodat de plant geen zaad kan ontwikkelen. Verspreiding wordt op die manier voorkomen.

Aziatische duizendknoop

De afgelopen jaren zijn er verschillende pilots met de bestrijding van Aziatische duizendknoop uitgevoerd om tot een plan van aanpak te komen. Er zijn onder andere pilots uitgevoerd met begrazing door akkervarkens, elektrocutie en het afgraven van een groeilocatie en waarbij de grond afgevoerd, verhit of gezeefd werd. Enkele locaties bevonden zich op grond van meerdere terreineigenaren. In goed overleg en met verdeling van de kosten is per locatie gekeken op welke manier de haard bestreden kon worden, zodat de plant op die locatie uitgeroeid kon worden.

In augustus 2025 zijn de Aziatische duizendknopen toegevoegd aan de Unielijst van invasieve exoten, waardoor er een wettelijke verplichting is ontstaan om de plant te bestrijden. Ons college heeft aan de hand van de uitkomsten van de pilots een plan van aanpak opgesteld. Omdat er op dit moment geen budget is om Aziatische duizendknoop te bestrijden, wordt de bestrijding van Aziatische duizendknopen op de autonome dynamische prioriteitenlijst van de Kadernota 2027 geplaatst. Als uw raad besluit om het budget toe te kennen, kan gestart worden met het beheersen van de Aziatische duizendknopen in onze gemeente.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Gelet op het bovenstaande beschouwt ons college de motie 'Bermplanten IBOR' hiermee als afgehandeld.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,

de secretaris,

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized capital 'B' followed by a horizontal line and a small flourish.

E.W. Bennema

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized capital 'S' followed by a horizontal line and a small flourish.

mr. J. Seton